



**ALMANYA**  
**ÜLKE RAPORU**  
**(Yaş Meyve Sebze Sektörü Açısından)**



**ULUDAĞ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ**  
**ARGE ŞUBESİ**

**2019**

# İÇİNDEKİLER

|                                                                    |    |
|--------------------------------------------------------------------|----|
| 1. GENEL EKONOMİK DURUM .....                                      | 3  |
| 2. ALMANYA'NIN DIŞ TİCARETİ .....                                  | 4  |
| 3. TÜRKİYE İLE TİCARET .....                                       | 11 |
| 4. ALMANYA'NIN YAŞ MEYVE SEBZE SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ | 19 |
| 5.İŞ ADAMLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR .....      | 23 |
| KAYNAKLAR .....                                                    | 28 |

# ALMANYA

**Büyüme Oranı:** % 2,93 / **GSYİH:** 20.412.870 milyon \$ / **Nüfus:** 328.434.000/ **Başkent:** Washington D.C.

## 1. GENEL EKONOMİK DURUM

Yüksek alım gücüyle ülkemiz ihracat ve ithalatında en büyük ortak olma özelliği taşıyan Almanya Federal Cumhuriyeti, dünyanın ABD ve Japonya'dan sonra gelen en gelişmiş sanayi ülkesidir. Ülke 82,6 milyonluk nüfusuyla Avrupa Birliği'nin de en büyük ve en önemli pazarı konumundadır.

Almanya UNDP İnsani Gelişim Endeksinde 4., Dünya Ekonomik Forumu Küresel Rekabet Edebilirlik Endeksinde 5., Dünya Bankası Kolay İş Yapılabilirlik Sıralamasında 17., The Heritage Foundation Ekonomik Serbestlik Endeksinde de 26. sırada yer almaktadır (2017).

|                                              | 2015a    | 2016a    | 2017a    | 2018b    | 2019b    | 2020b   | 2021b    | 2022b    |
|----------------------------------------------|----------|----------|----------|----------|----------|---------|----------|----------|
| GSYİH (Cari Fiyatlar -milyar \$)             | 3.377,31 | 3.479,23 | 3.651,87 | 3.934,81 | 4.074,23 | 4.211,9 | 4.329,34 | 4.452,16 |
| GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)             | 1,50     | 1,86     | 2,05     | 1,84     | 1,46     | 1,43    | 1,3      | 1,22     |
| Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar - \$) | 41.345   | 42.177   | 44.184   | 47.535   | 49.181   | 50.837  | 52.287   | 53.810   |
| Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)           | 0,13     | 0,38     | 1,56     | 1,52     | 1,99     | 2,14    | 2,31     | 2,47     |
| İşgücü (Milyon)                              | 45,0     | 45,4     | 45,9     | 46,4     | 46,4     | 46,6    | 46,8     | 46,8     |
| İşsizlik Oranı (%)                           | 4,6      | 4,2      | 3,8      | 3,5      | 3,3      | 3,4     | 3,5      | 3,5      |
| Cari İşlemler Dengesi (milyar \$)            | 288,46   | 290,38   | 295,98   | 304,33   | 304,01   | 305,5   | 302,04   | 307,57   |

**Kaynak:** Ticaret Bakanlığı, a: Gerçekleşen, b: Tahmini, c: Öngörü

### ***Ekonomik Yapı***

Alman ekonomisinin kalbini imalat sanayi ve ilgili hizmet sektörleri oluşturmaktadır. En önemli imalat sektörleri sanayi makineleri, otomotiv ve kimya sanayi iken son yıllarda telekomünikasyon sektörü de önde gelen faaliyet alanlarından biri haline gelmiştir. Diğer taraftan, Ruhr bölgesindeki çelik imalat sektörü ciddi biçimde küçülürken tarım da önemini giderek yitirmiştir. Diğer sanayileşmiş ülkelerde olduğu gibi Almanya'da da hizmetler sektörünün önemi giderek artmıştır. 2017 yılı itibarıyla hizmetler sektörü ekonominin % 68,6'lık kısmını oluşturmaktadır.

### ***Ekonomik Performans***

Alman ekonomisi 2009 yılında, son 60 yılın en büyük gerilemesini yaşayarak yıllık bazda % 5 oranında küçülmüştür. Büyüme hızındaki düşüşün önemli bir kaynağı özel tüketimdeki düşüş olarak gösterilmektedir. Bu düşüşün de, tüketicinin Avronun tedavüle girmesiyle birlikte fiyatların hızlı bir şekilde artmakta olduğu düşüncesiyle tüketim

harcamalarını kısması, ücret artışlarının yavaşlaması ve istihdamdaki olumsuz gelişmelerden kaynaklandığı ifade edilmektedir.

İhracatın 2009 yılında %14,3 azalması 1950'den bu yana yıllık bazda yaşanan en büyük düşüş olmuştur. İhracattaki gerileme aynı zamanda 2003'ten bu yana dünya ihracatında ilk sırada yer alan Almanya'yı 2009 yılında Çin'in ardından ikinci sıraya düşürmüştür. 2009 yılında yaşanan GSYİH daralması % 4,7 olarak gerçekleşmiş olup, 2010 yılında toparlanan Alman ekonomisi yılı % 3,9'luk büyümeyle tamamlamıştır. Bu 1990'da doğu ve batı Almanya'nın birleşmesinden sonra gerçekleşen en yüksek orandır.

Alman ekonomisi, 2011 yılında % 3,7 büyüme oranıyla hem Avro Birliği ülkelerinin hem de ABD'nin iki katı hızla büyümüştür. 2012'de ekonomi Avro bölgesindeki borç krizi için bölgede alınan sıkı tasarruf tedbir kararlarının daralttığı talepten etkilenerek yalnız % 0,6 oranında büyümüştür. 2013'te de % 0,3, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında sırasıyla %1,6,%1,7 ve % 1,8 büyüme göstermiştir. Ekonomi 2017 yılında % 2,5 oranında büyümüştür.

Petrol fiyatlarının düşüşü nedeniyle diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Almanya'da da 2014 yılında enflasyon düşüş göstermiştir. 2013 yılında % 1,5 olan enflasyon değeri 2014 yılında % 0,9'a düşmüştür. 2015 yılında % 0,1, 2016 yılında % 0,4 olan enflasyonun yükseliş trendi 2017 yılında da devam etmiş ve % 1,7 oranında gerçekleşmiştir.

## 2. DIŞ TİCARET

2003 yılından 2009 yılına kadar Dünya ihracatında ilk sırada olan Almanya 2017 yılında Çin ve ABD'den sonra üçüncü sırada yer almaktadır. 2009 yılında ithalat büyüklüğü bakımından ABD'den sonra ikinci sırada olan Almanya 2017 yılında ABD ve Çin'in ardından üçüncü sırada yer almıştır.

Özellikle yüksek katma değerli ürünlere odaklanan Almanya, düşük ücret politikası izleyen ülkelere kaynaklanan rekabetten İtalya ve İspanya gibi diğer Avrupa ülkelerine kıyasla daha az etkilenmektedir.

**Almanya Dış Ticaret Değerleri (Milyar Dolar)**

|                | 2013  | 2014  | 2015  | 2016  | 2017  | 2018         |
|----------------|-------|-------|-------|-------|-------|--------------|
| <b>İhracat</b> | 1.451 | 1.498 | 1.329 | 1.341 | 1.450 | <b>1.557</b> |
| <b>İthalat</b> | 1.187 | 1.215 | 1.058 | 1.061 | 1.174 | <b>1.287</b> |
| <b>Hacim</b>   | 2.638 | 2.713 | 2.387 | 2.402 | 2.624 | <b>2.844</b> |
| <b>Denge</b>   | 264   | 283   | 271   | 280   | 276   | <b>270</b>   |

**Kaynak: Ticaret Bakanlığı ([www.ticaret.gov.tr](http://www.ticaret.gov.tr))**

Almanya'da ihracatın yarısından fazlasını sermaye malları oluşturmaktadır. İhracatta en büyük payı ulaşım araçları ve bunların parçaları ve ilaçlar almaktadır. Bu ürünleri ilaç ihracatı izlemektedir. İthalatta önemli mal grupları makineler, ulaşım araçları ve bunların parçaları, petrol-doğalgaz ve ürünleri ve ilaçlardır.

**Tablo 1. Almanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)**

| GTİP NO     | GTİP TANIMI                                                               | 2017          | 2018          | 2017-2018 Değişim % | 2018 Pay % |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------------|------------|
|             | <b>Genel Toplam</b>                                                       | 1.450.214.838 | 1.557.176.334 | 7,4                 | <b>100</b> |
| <b>8703</b> | Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları                               | 157.402.915   | 154.714.044   | -1,7                | <b>9,9</b> |
| <b>8708</b> | Kara taşıtları için aksam, parçaları                                      | 62.520.708    | 67.119.862    | 7,4                 | <b>4,3</b> |
| <b>3004</b> | Tedavide/korunma da kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış) | 52.737.737    | 55.712.933    | 5,6                 | <b>3,6</b> |
| <b>8802</b> | Diğer hava taşıtları, uzay araçları                                       | 30.795.104    | 30.157.724    | -2,1                | <b>1,9</b> |
| <b>3002</b> | İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler                      | 24.851.554    | 29.024.657    | 16,8                | <b>1,9</b> |
| <b>8479</b> | Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar                               | 16.083.897    | 17.975.802    | 11,8                | <b>1,2</b> |
| <b>8542</b> | Elektronik entegre devreler                                               | 15.061.163    | 16.710.387    | 11,0                | <b>1,1</b> |
| <b>8471</b> | Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri                                | 14.921.185    | 15.552.952    | 4,2                 | <b>1,0</b> |
| <b>9018</b> | Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları                    | 14.088.131    | 15.479.982    | 9,9                 | <b>1,0</b> |
| <b>8536</b> | Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı                   | 13.991.117    | 15.441.838    | 10,4                | <b>1,0</b> |
| <b>8481</b> | Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil           | 12.789.413    | 14.319.455    | 12,0                | <b>0,9</b> |
| <b>8409</b> | İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları                        | 13.652.755    | 14.041.432    | 2,8                 | <b>0,9</b> |
| <b>2710</b> | Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar              | 12.335.768    | 13.880.592    | 12,5                | <b>0,9</b> |
| <b>8537</b> | Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, mücehhez tablolar                    | 11.997.887    | 13.597.880    | 13,3                | <b>0,9</b> |
| <b>8421</b> | Santrifüjle çalışan kurutma, filtre, arıtma cihazları                     | 12.352.254    | 13.426.120    | 8,7                 | <b>0,9</b> |

|             |                                                                                   |            |            |      |            |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|------|------------|
| <b>8517</b> | Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar                                    | 12.426.731 | 13.229.876 | 6,5  | <b>0,8</b> |
| <b>8483</b> | Transmisyon milleri, kranklar, yatak kovanları, dişliler, çarklar                 | 11.757.293 | 13.174.267 | 12,1 | <b>0,8</b> |
| <b>8704</b> | Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar                                             | 10.325.460 | 11.886.700 | 15,1 | <b>0,8</b> |
| <b>8413</b> | Sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri                                          | 10.634.763 | 11.701.473 | 10,0 | <b>0,8</b> |
| <b>8411</b> | Turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri                                | 7.842.782  | 11.657.667 | 48,6 | <b>0,7</b> |
| <b>8803</b> | Balon, hava gemisi, planör vb. Diğer hava taşıtlarının aksam ve parçaları         | 10.857.623 | 11.132.624 | 2,5  | <b>0,7</b> |
| <b>2711</b> | Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar                                      | 7.264.599  | 11.060.941 | 52,3 | <b>0,7</b> |
| <b>8414</b> | Hava-vakum pompası, hava/gaz kompresörü, vantilatör, aspiratör                    | 9.586.876  | 10.691.120 | 11,5 | <b>0,7</b> |
| <b>8443</b> | Matbaacılığa mahsus baskı makineleri, yardımcı makineler                          | 9.744.986  | 10.634.673 | 9,1  | <b>0,7</b> |
| <b>9031</b> | Diğer ölçme, kontrol alet ve cihazları, profil projektörleri                      | 8.939.763  | 9.921.419  | 11,0 | <b>0,6</b> |
| <b>3926</b> | Plastikten diğer eşya                                                             | 9.016.529  | 9.885.804  | 9,6  | <b>0,6</b> |
| <b>8504</b> | Elektrik transformatörleri, statik konvertisörler, endüktörler                    | 8.663.638  | 9.455.963  | 9,1  | <b>0,6</b> |
| <b>8701</b> | Traktörler                                                                        | 8.899.851  | 9.451.533  | 6,2  | <b>0,6</b> |
| <b>9027</b> | Fiziksel, kimyasal tahlillere mahsus cihazlar, mikrotomlar                        | 8.515.605  | 9.217.836  | 8,2  | <b>0,6</b> |
| <b>8544</b> | İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik k | 7.753.540  | 8.978.607  | 15,8 | <b>0,6</b> |

|             |                                                                       |           |           |      |            |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|------|------------|
| <b>8501</b> | Elektrik motorları, jeneratörler                                      | 7.640.641 | 8.497.450 | 11,2 | <b>0,5</b> |
| <b>8422</b> | Yıkama, temizleme, kurutma, doldurma vb. işler için makine, cihaz     | 7.662.032 | 8.296.530 | 8,3  | <b>0,5</b> |
| <b>9403</b> | Diğer mobilyalar vb. aksam, parçaları                                 | 7.462.489 | 7.931.680 | 6,3  | <b>0,5</b> |
| <b>8901</b> | Yolcu gemileri, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri, mavnalar  | 4.376.202 | 7.439.597 | 70,0 | <b>0,5</b> |
| <b>8408</b> | Dizel, yarı dizel motorlar (hava basıncı ile ateşlenen, pistonlu)     | 6.581.901 | 7.131.868 | 8,4  | <b>0,5</b> |
| <b>8716</b> | Taşıtlar için römorklar, yarı römorklar vb. ile aksam-parçaları       | 6.322.276 | 6.999.697 | 10,7 | <b>0,4</b> |
| <b>8541</b> | Diotlar, transistörler vb. yarı iletkenler, piezo elektrik kristaller | 6.685.178 | 6.994.521 | 4,6  | <b>0,4</b> |
| <b>7318</b> | Demir/çelikten cıvata, somun, tavan halkası, vida, perçin, pim vb.    | 6.164.766 | 6.832.591 | 10,8 | <b>0,4</b> |
| <b>3920</b> | Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar                    | 6.346.436 | 6.730.092 | 6,0  | <b>0,4</b> |
| <b>9032</b> | Otomatik kontrol ve ayar alet ve cihazları                            | 5.883.790 | 6.679.218 | 13,5 | <b>0,4</b> |

Kaynak: Ticaret Bakanlığı ([www.ticaret.gov.tr](http://www.ticaret.gov.tr))

**Tablo 2. Almanya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 ABD Doları)**

| GTİP NO     | GTİP TANIMI                                                               | 2017                 | 2018                 | 2017-2018 Değişim % | 2018 Pay % |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------|---------------------|------------|
|             | <b>Genel Toplam</b>                                                       | <b>1.173.627.519</b> | <b>1.287.199.098</b> | <b>9,7</b>          | <b>100</b> |
| <b>8703</b> | Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları                               | 58.486.899           | 61.544.546           | 5,2                 | <b>4,8</b> |
| <b>2709</b> | Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar) | 36.216.995           | 45.053.907           | 24,4                | <b>3,5</b> |
| <b>8708</b> | Kara taşıtları için aksam, parçaları                                      | 41.809.308           | 43.820.604           | 4,8                 | <b>3,4</b> |
| <b>2711</b> | Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar                              | 28.233.531           | 33.790.654           | 19,7                | <b>2,6</b> |
| <b>3004</b> | Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)  | 26.003.096           | 28.575.888           | 9,9                 | <b>2,2</b> |

|             |                                                                                          |            |            |       |            |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|-------|------------|
| <b>2710</b> | Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar                             | 20.294.610 | 25.626.911 | 26,3  | <b>2,0</b> |
| <b>8471</b> | Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri                                               | 22.914.203 | 24.629.267 | 7,5   | <b>1,9</b> |
| <b>8517</b> | Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar                                           | 22.368.007 | 24.096.196 | 7,7   | <b>1,9</b> |
| <b>3002</b> | İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler                                     | 22.987.008 | 24.071.998 | 4,7   | <b>1,9</b> |
| <b>8542</b> | Elektronik entegre devreler                                                              | 17.277.691 | 19.474.734 | 12,7  | <b>1,5</b> |
| <b>2933</b> | Sadece azotlu heterosiklik bileşikler                                                    | 9.247.742  | 15.776.745 | 70,6  | <b>1,2</b> |
| <b>8411</b> | Turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri                                       | 10.347.736 | 12.195.983 | 17,9  | <b>0,9</b> |
| <b>8544</b> | İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik kablolar | 10.693.045 | 11.519.898 | 7,7   | <b>0,9</b> |
| <b>8443</b> | Matbaacılığa mahsus baskı makineleri, yardımcı makineler                                 | 8.879.198  | 9.855.586  | 11,0  | <b>0,8</b> |
| <b>9018</b> | Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları                                   | 8.912.973  | 9.786.253  | 9,8   | <b>0,8</b> |
| <b>8803</b> | Balon, hava gemisi, planör vb. diğer hava taşıtlarının aksam ve parçaları                | 7.838.191  | 9.078.277  | 15,8  | <b>0,7</b> |
| <b>8536</b> | Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı                                  | 7.823.747  | 8.473.421  | 8,3   | <b>0,7</b> |
| <b>9401</b> | Otmaya mahsus mobilyalar, aksam-parçaları                                                | 8.180.785  | 8.473.420  | 3,6   | <b>0,7</b> |
| <b>8537</b> | Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, mücehhez tablolar                                   | 6.454.124  | 7.496.890  | 16,2  | <b>0,6</b> |
| <b>4011</b> | Kauçuktan yeni dış lastikler                                                             | 6.789.246  | 7.265.694  | 7,0   | <b>0,6</b> |
| <b>8541</b> | Diotlar, transistörler vb. Yarı iletkenler, piezo elektrik kristaller                    | 6.337.695  | 7.186.290  | 13,4  | <b>0,6</b> |
| <b>8409</b> | İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları                                       | 6.677.581  | 7.174.655  | 7,4   | <b>0,6</b> |
| <b>8704</b> | Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar                                                    | 5.566.371  | 7.081.499  | 27,2  | <b>0,6</b> |
| <b>8802</b> | Diğer hava taşıtları, uzay araçları                                                      | 9.239.964  | 7.028.577  | -23,9 | <b>0,5</b> |
| <b>8481</b> | Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil                          | 6.323.489  | 7.024.350  | 11,1  | <b>0,5</b> |
| <b>8504</b> | Elektrik transformatörleri, statik konvertisörler, endüktörler                           | 6.104.351  | 6.792.401  | 11,3  | <b>0,5</b> |
| <b>8528</b> | Televizyon alıcıları, video monitörleri ve projektörler                                  | 6.761.368  | 6.447.744  | -4,6  | <b>0,5</b> |
| <b>8421</b> | Santrifüjle çalışan kurutma, filtre, arıtma cihazları                                    | 5.726.628  | 6.318.643  | 10,3  | <b>0,5</b> |
| <b>3926</b> | Plastikten diğer eşya                                                                    | 5.732.451  | 6.284.344  | 9,6   | <b>0,5</b> |



|             |                                                                                 |           |           |      |            |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|------|------------|
| <b>8473</b> | Yazı, hesap, muhasebe, bilgi işlem, büro için diğer makine ve cihazların aksamı | 5.836.494 | 6.253.755 | 7,1  | <b>0,5</b> |
| <b>7601</b> | İşlenmemiş alüminyum                                                            | 5.677.945 | 6.162.986 | 8,5  | <b>0,5</b> |
| <b>8483</b> | Transmisyon milleri, kranklar, yatak kovanları, dişliler, çarklar               | 5.548.660 | 6.149.873 | 10,8 | <b>0,5</b> |
| <b>9403</b> | Diğer mobilyalar vb. aksam, parçaları                                           | 5.727.907 | 6.044.981 | 5,5  | <b>0,5</b> |
| <b>8501</b> | Elektrik motorları, jeneratörler                                                | 5.354.012 | 5.924.484 | 10,7 | <b>0,5</b> |
| <b>2701</b> | Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar         | 5.873.964 | 5.661.990 | -3,6 | <b>0,4</b> |
| <b>8479</b> | Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar                                     | 4.747.135 | 5.527.673 | 16,4 | <b>0,4</b> |
| <b>9021</b> | Ortopedik cihazlar, kırıklara mahsus cihazlar, işitme cihazı vb.                | 5.425.061 | 5.501.823 | 1,4  | <b>0,4</b> |
| <b>6403</b> | Ayakkabı; yüzü deri, tabanı kauçuk, plastik, tabii, suni vb. kösele             | 4.651.932 | 5.302.745 | 14,0 | <b>0,4</b> |
| <b>8413</b> | Sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri                                        | 4.862.534 | 5.212.121 | 7,2  | <b>0,4</b> |
| <b>8414</b> | Hava-vakum pompası, hava/gaz kompresörü, vantilatör, aspiratör                  | 4.544.003 | 5.177.759 | 13,9 | <b>0,4</b> |

**Kaynak: Ticaret Bakanlığı ([www.ticaret.gov.tr](http://www.ticaret.gov.tr))**

### **Ülkenin Dış Ticaretinde Başlıca Ülkeler**

Almanya'nın dış ticaretinde AB ülkeleri, ABD ve Çin'in ön plana çıktığı görülmektedir. Ülkenin ihracatında en önde gelen ticaret ortağı ABD iken ithalatında da Çin birinci sırada yer almıştır.

**Tablo 3. Almanya'nın İhracatında Başlıca Ülkeler (1 000 \$)**

| ÜLKELER          | 2016                 | 2017                 | 2018                 | 2017-2018<br>Değişim<br>% | 2018<br>Pay<br>% |
|------------------|----------------------|----------------------|----------------------|---------------------------|------------------|
| <b>Dünya</b>     | <b>1.340.752.046</b> | <b>1.450.214.838</b> | <b>1.557.176.334</b> | <b>7,4</b>                | <b>100,0</b>     |
| ABD              | 118.604.735          | 126.359.983          | 134.024.576          | 6,1                       | <b>8,6</b>       |
| Fransa           | 110.670.666          | 118.774.519          | 124.413.905          | 4,7                       | <b>8,0</b>       |
| Çin              | 85.350.436           | 97.773.609           | 109.921.558          | 12,4                      | <b>7,1</b>       |
| Hollanda         | 86.835.884           | 91.278.271           | 99.783.805           | 9,3                       | <b>6,4</b>       |
| Birleşik Krallık | 94.075.871           | 94.818.746           | 96.762.601           | 2,1                       | <b>6,2</b>       |
| İtalya           | 67.282.567           | 73.867.056           | 82.585.186           | 11,8                      | <b>5,3</b>       |
| Avusturya        | 65.391.038           | 70.232.618           | 75.159.415           | 7,0                       | <b>4,8</b>       |
| Polonya          | 58.851.884           | 67.140.427           | 74.722.756           | 11,3                      | <b>4,8</b>       |
| İsviçre          | 55.337.647           | 62.526.524           | 64.343.900           | 2,9                       | <b>4,1</b>       |
| İspanya          | 44.521.885           | 48.614.556           | 52.390.445           | 7,8                       | <b>3,4</b>       |
| Belçika          | 45.770.876           | 49.864.934           | 52.334.881           | 5,0                       | <b>3,4</b>       |
| Çek Cum.         | 42.718.737           | 46.687.748           | 51.799.130           | 10,9                      | <b>3,3</b>       |
| İsveç            | 27.937.425           | 30.063.394           | 31.070.285           | 3,3                       | <b>2,0</b>       |
| Macaristan       | 25.423.723           | 28.150.553           | 30.973.082           | 10,0                      | <b>2,0</b>       |

|                   |                   |                   |                   |             |            |
|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------|------------|
| Rusya Federasyonu | 23.575.767        | 30.041.151        | 30.617.335        | 1,9         | <b>2,0</b> |
| Japonya           | 20.690.888        | 22.135.630        | 24.130.915        | 9,0         | <b>1,5</b> |
| Danimarka         | 20.374.370        | 20.775.402        | 23.653.629        | 13,9        | <b>1,5</b> |
| <b>Türkiye</b>    | <b>24.886.055</b> | <b>24.414.942</b> | <b>22.743.717</b> | <b>-6,8</b> | <b>1,5</b> |
| G. Kore           | 19.316.928        | 19.802.752        | 20.431.445        | 3,2         | <b>1,3</b> |
| Romanya           | 15.234.869        | 17.116.207        | 19.193.326        | 12,1        | <b>1,2</b> |
| Meksika           | 12.545.314        | 14.606.511        | 16.417.597        | 12,4        | <b>1,1</b> |
| Slovakya          | 14.281.224        | 14.817.766        | 16.353.935        | 10,4        | <b>1,1</b> |
| Hindistan         | 11.238.515        | 12.147.380        | 14.737.244        | 21,3        | <b>0,9</b> |
| İrlanda           | 6.525.808         | 8.385.951         | 13.502.670        | 61,0        | <b>0,9</b> |
| Finlandiya        | 10.316.148        | 12.422.128        | 13.164.646        | 6,0         | <b>0,8</b> |
| Kanada            | 10.621.679        | 11.007.438        | 11.996.925        | 9,0         | <b>0,8</b> |
| Portekiz          | 8.921.786         | 10.097.001        | 11.832.943        | 17,2        | <b>0,8</b> |
| Avustralya        | 10.117.698        | 10.706.786        | 11.830.876        | 10,5        | <b>0,8</b> |
| Brezilya          | 10.005.111        | 9.692.165         | 11.167.766        | 15,2        | <b>0,7</b> |
| Norveç            | 9.957.637         | 10.175.732        | 10.746.405        | 5,6         | <b>0,7</b> |
| G.Afrika Cum.     | 9.984.584         | 10.962.575        | 10.716.086        | -2,2        | <b>0,7</b> |
| B.A.E.            | 16.330.961        | 12.702.361        | 9.744.080         | -23,3       | <b>0,6</b> |
| Singapur          | 7.803.896         | 7.936.577         | 9.419.262         | 18,7        | <b>0,6</b> |
| Tayvan            | 8.532.891         | 8.707.820         | 9.289.057         | 6,7         | <b>0,6</b> |
| Suudi Arabistan   | 8.232.003         | 7.505.012         | 7.402.430         | -1,4        | <b>0,5</b> |
| Hong Kong         | 7.512.600         | 7.845.465         | 7.169.195         | -8,6        | <b>0,5</b> |
| Lüksemburg        | 5.960.691         | 6.494.414         | 7.065.895         | 8,8         | <b>0,5</b> |
| Yunanistan        | 5.580.030         | 5.900.993         | 6.773.423         | 14,8        | <b>0,4</b> |
| Slovenya          | 5.350.606         | 5.944.550         | 6.603.811         | 11,1        | <b>0,4</b> |
| Malezya           | 5.339.697         | 5.698.710         | 6.117.525         | 7,3         | <b>0,4</b> |

**Kaynak: Ticaret Bakanlığı ([www.ticaret.gov.tr](http://www.ticaret.gov.tr))**

**Tablo 4. Almanya'nın İthalatında Başlıca Ülkeler (1 000 \$)**

| ÜLKELER           | 2016                 | 2017                 | 2018                 | 2017-2018<br>Değişim<br>% | 2018<br>Pay<br>% |
|-------------------|----------------------|----------------------|----------------------|---------------------------|------------------|
| <b>Dünya</b>      | <b>1.060.672.017</b> | <b>1.173.627.519</b> | <b>1.287.199.098</b> | <b>9,7</b>                | <b>100,0</b>     |
| Çin               | 105.289.753          | 115.179.029          | 125.241.438          | 8,7                       | <b>9,7</b>       |
| Hollanda          | 92.488.678           | 95.302.834           | 105.114.435          | 10,3                      | <b>8,2</b>       |
| Fransa            | 72.918.636           | 72.968.530           | 76.963.137           | 5,5                       | <b>6,0</b>       |
| ABD               | 65.815.687           | 71.072.339           | 76.264.783           | 7,3                       | <b>5,9</b>       |
| İtalya            | 57.298.505           | 63.059.409           | 71.145.824           | 12,8                      | <b>5,5</b>       |
| Polonya           | 51.481.976           | 57.585.809           | 65.116.324           | 13,1                      | <b>5,1</b>       |
| Çek Cum.          | 46.918.963           | 52.114.119           | 56.310.103           | 8,1                       | <b>4,4</b>       |
| İsviçre           | 49.643.686           | 52.602.689           | 54.784.475           | 4,1                       | <b>4,3</b>       |
| Belçika           | 41.913.142           | 45.021.323           | 53.521.122           | 18,9                      | <b>4,2</b>       |
| Avusturya         | 42.502.366           | 45.907.954           | 49.605.887           | 8,1                       | <b>3,9</b>       |
| Birleşik Krallık  | 39.420.807           | 41.366.451           | 43.333.123           | 4,8                       | <b>3,4</b>       |
| İspanya           | 30.726.192           | 35.722.837           | 38.404.299           | 7,5                       | <b>3,0</b>       |
| Macaristan        | 27.623.696           | 29.616.191           | 32.624.441           | 10,2                      | <b>2,5</b>       |
| Rusya Federasyonu | 29.453.086           | 25.548.651           | 29.978.416           | 17,3                      | <b>2,3</b>       |
| Japonya           | 25.366.077           | 27.033.836           | 28.044.931           | 3,7                       | <b>2,2</b>       |

|                |                   |                   |                   |            |            |
|----------------|-------------------|-------------------|-------------------|------------|------------|
| <b>Türkiye</b> | <b>17.004.577</b> | <b>18.284.322</b> | <b>19.326.582</b> | <b>5,7</b> | <b>1,5</b> |
| Romanya        | 13.824.152        | 16.890.921        | 18.833.313        | 11,5       | <b>1,5</b> |
| İsveç          | 15.935.572        | 17.685.395        | 18.753.209        | 6,0        | <b>1,5</b> |
| Slovakya       | 15.931.379        | 16.710.058        | 17.055.495        | 2,1        | <b>1,3</b> |
| İrlanda        | 13.229.764        | 13.754.977        | 16.195.641        | 17,7       | <b>1,3</b> |
| Danimarka      | 12.883.582        | 13.613.959        | 14.822.095        | 8,9        | <b>1,2</b> |
| G. Kore        | 8.592.743         | 12.902.193        | 14.344.553        | 11,2       | <b>1,1</b> |
| Tayvan         | 9.508.070         | 10.880.930        | 12.046.596        | 10,7       | <b>0,9</b> |
| Vietnam        | 9.777.183         | 10.922.704        | 11.546.609        | 5,7        | <b>0,9</b> |
| Malezya        | 8.408.651         | 9.994.632         | 10.586.519        | 5,9        | <b>0,8</b> |
| Hindistan      | 8.572.331         | 9.663.175         | 10.537.866        | 9,1        | <b>0,8</b> |
| Finlandiya     | 8.936.390         | 9.310.847         | 10.306.349        | 10,7       | <b>0,8</b> |
| G.Afrika Cum.  | 6.339.424         | 7.344.226         | 9.335.885         | 27,1       | <b>0,7</b> |
| Meksika        | 5.781.836         | 9.005.814         | 9.258.501         | 2,8        | <b>0,7</b> |
| Brezilya       | 8.384.391         | 8.686.119         | 8.753.679         | 0,8        | <b>0,7</b> |
| Norveç         | 13.845.695        | 7.717.479         | 8.702.448         | 12,8       | <b>0,7</b> |
| Portekiz       | 6.337.778         | 7.070.867         | 8.062.754         | 14,0       | <b>0,6</b> |
| Singapur       | 5.948.268         | 7.102.144         | 7.753.696         | 9,2        | <b>0,6</b> |
| Slovenya       | 6.163.685         | 6.894.919         | 7.484.840         | 8,6        | <b>0,6</b> |
| Tayland        | 6.144.641         | 6.869.344         | 7.208.778         | 4,9        | <b>0,6</b> |
| Bangladeş      | 5.498.308         | 6.094.199         | 6.847.762         | 12,4       | <b>0,5</b> |
| Kanada         | 4.326.104         | 4.690.013         | 5.530.049         | 17,9       | <b>0,4</b> |
| Bulgaristan    | 3.524.003         | 4.323.401         | 5.072.340         | 17,3       | <b>0,4</b> |
| Endonezya      | 4.273.638         | 4.461.457         | 4.450.215         | -0,3       | <b>0,3</b> |
| Filipinler     | 3.151.663         | 4.084.644         | 4.334.301         | 6,1        | <b>0,3</b> |

Kaynak: Ticaret Bakanlığı ([www.ticaret.gov.tr](http://www.ticaret.gov.tr))

### 3. TÜRKİYE İLE TİCARET

**Tablo 5. Türkiye-Almaya Dış Ticaret Değerleri (Bin dolar)**

| Yıl         | İhracat           | İthalat           | Hacim             | Denge             |
|-------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>2005</b> | 9.455.050         | 13.633.888        | 23.088.938        | -4.178.838        |
| <b>2006</b> | 9.686.235         | 14.768.220        | 24.454.455        | -5.081.985        |
| <b>2007</b> | 11.993.232        | 17.539.955        | 29.533.187        | -5.546.723        |
| <b>2008</b> | 12.951.755        | 18.687.197        | 31.638.952        | -5.735.443        |
| <b>2009</b> | 9.783.225         | 14.096.963        | 23.880.188        | -4.313.738        |
| <b>2010</b> | 11.479.066        | 17.549.112        | 29.028.178        | -6.070.047        |
| <b>2011</b> | 13.950.825        | 22.985.567        | 36.936.392        | -9.034.741        |
| <b>2012</b> | 13.123.905        | 21.400.614        | 34.524.518        | -8.276.709        |
| <b>2013</b> | 13.696.842        | 24.182.422        | 37.879.264        | -10.485.579       |
| <b>2014</b> | 15.147.423        | 22.369.476        | 37.516.900        | -7.222.053        |
| <b>2015</b> | 13.418.068        | 21.351.984        | 34.770.052        | -7.933.916        |
| <b>2016</b> | 13.998.653        | 21.474.989        | 35.472.442        | -7.475.136        |
| <b>2017</b> | <b>15.118.910</b> | <b>21.301.869</b> | <b>36.420.779</b> | <b>-6.182.959</b> |
| <b>2018</b> | <b>16.144.215</b> | <b>20.407.162</b> | <b>36.551.377</b> | <b>-4.262.948</b> |

Kaynak: Ticaret Bakanlığı ([www.ticaret.gov.tr](http://www.ticaret.gov.tr))

Ülkemizin yabancı ülkelerle olan ikili ekonomik ve ticari ilişkileri dikkate alındığında, en yoğun ilişkilerin Federal Almanya ile olduğu gözlenmektedir. Almanya 2017 yılında, önceki yıllarda da olduğu gibi, ülkemizin ihracatında birinci sırada yer alırken ithalatımızda Çinin ardından ikinci sırayı almıştır.

En büyük ticari ortağımız olan Almanya ile ikili ticaretimiz, istisnai yıllar haricinde sürekli açık vermektedir. 2018 yılı verilerine göre Almanya ile dış ticaret açığımız yaklaşık 4,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Alman firmalarının son yıllarda üretim ve ithalatlarını Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerine kaydırmaları ve bu ülkelere yönelik vergi ve kotaların kaldırılması 2000li yılların başlarında ihracat artışımızda bir yavaşlamaya neden olmakla beraber 2003 yılından itibaren bu ülkeye ihracatımız tekrar artış trendine girmiştir. 2015 yılında küresel ekonomik gelişmeler ve talep gerilemesi nedeniyle ihracatımız 2014 yılına kıyasla %11,4 azalarak 13 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında ise ihracatımız bir önceki yıla göre % 4,4 artarak 14 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılı dış ticaret verilerine göre Almanya'ya ihracatımız % 6,8 artarak 16 milyar doların üzerine çıkmıştır.

Almanya'ya ihracatımız % 90 oranında sanayi mamullerinden, yaklaşık %10 oranında tarım ve gıda ürünlerinden oluşmaktadır.

**Tablo 6. Türkiye'nin Almanya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)**

| GTİP NO     | GTİP TANIMI                                         | 2017              | 2018              | 2017-2018 Değişim % | 2018 Pay %    |
|-------------|-----------------------------------------------------|-------------------|-------------------|---------------------|---------------|
|             | <b>Genel Toplam</b>                                 | <b>15.118.910</b> | <b>16.144.215</b> | <b>6,8</b>          | <b>100,00</b> |
| <b>8703</b> | Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları         | 1.149.870         | 1.056.317         | -8,1                | <b>6,5</b>    |
| <b>8708</b> | Kara taşıtları için aksam, parçaları                | 868.231           | 961.226           | 10,7                | <b>6,0</b>    |
| <b>8409</b> | İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları  | 1.023.392         | 949.123           | -7,3                | <b>5,9</b>    |
| <b>6109</b> | Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası (örme)        | 687.309           | 647.216           | -5,8                | <b>4,0</b>    |
| <b>6110</b> | Kazak, süveter, hırka, yelek vb.eEşya (örme)        | 456.513           | 459.137           | 0,6                 | <b>2,8</b>    |
| <b>6204</b> | Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs. | 371.239           | 378.042           | 1,8                 | <b>2,3</b>    |
| <b>8701</b> | Traktörler                                          | 124.686           | 371.096           | 197,6               | <b>2,3</b>    |
| <b>8704</b> | Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar               | 317.014           | 360.246           | 13,6                | <b>2,2</b>    |
| <b>8702</b> | Toplu halde yolcu taşımağa mahsus motorlu taşıtlar  | 342.208           | 328.879           | -3,9                | <b>2,0</b>    |

|             |                                                                                 |         |         |       |            |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|-------|------------|
| <b>7113</b> | Kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası                          | 168.938 | 299.364 | 77,2  | <b>1,9</b> |
| <b>6302</b> | Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri                           | 301.458 | 295.301 | -2,0  | <b>1,8</b> |
| <b>8528</b> | Televizyon alıcıları, video monitörleri ve projektörler                         | 415.131 | 282.479 | -32,0 | <b>1,7</b> |
| <b>6104</b> | Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs. (örme)            | 244.763 | 257.944 | 5,4   | <b>1,6</b> |
| <b>4011</b> | Kauçuktan yeni dış lastikler                                                    | 208.281 | 238.935 | 14,7  | <b>1,5</b> |
| <b>2008</b> | Başka yerinde belirtilmeyen meyve ve yenilen diğer bitki parçaları konserveleri | 254.961 | 237.617 | -6,8  | <b>1,5</b> |
| <b>6203</b> | Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.                           | 215.777 | 222.089 | 2,9   | <b>1,4</b> |
| <b>8716</b> | Taşıtlar için römorklar, yarı römorklar vb. ile aksam-parçaları                 | 102.097 | 221.749 | 117,2 | <b>1,4</b> |
| <b>8418</b> | Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları                          | 211.439 | 220.487 | 4,3   | <b>1,4</b> |
| <b>6115</b> | Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler (örme)                              | 220.652 | 216.985 | -1,7  | <b>1,3</b> |
| <b>8803</b> | Balon, hava gemisi, planör vb. diğer hava taşıtlarının aksam ve parçaları       | 209.085 | 204.011 | -2,4  | <b>1,3</b> |
| <b>4016</b> | Vulkanize kauçuktan diğer eşya                                                  | 194.177 | 203.562 | 4,8   | <b>1,3</b> |
| <b>7604</b> | Alüminyum çubuk ve profiller                                                    | 157.454 | 194.438 | 23,5  | <b>1,2</b> |
| <b>7318</b> | Demir/çelikten cıvata, somun, tavan halkası, vida, perçin, pim vb.              | 145.389 | 181.968 | 25,2  | <b>1,1</b> |
| <b>8413</b> | Sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri                                        | 135.646 | 179.757 | 32,5  | <b>1,1</b> |
| <b>7326</b> | Demir/çelikten diğer eşya                                                       | 156.426 | 173.127 | 10,7  | <b>1,1</b> |
| <b>0802</b> | Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş)                                        | 164.373 | 169.192 | 2,9   | <b>1,0</b> |

|             |                                                                                          |         |         |       |            |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|-------|------------|
|             | (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)                                                             |         |         |       |            |
| <b>8544</b> | İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik kablolar | 138.597 | 158.790 | 14,6  | <b>1,0</b> |
| <b>6206</b> | Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.                                                   | 114.990 | 116.428 | 1,3   | <b>0,7</b> |
| <b>8516</b> | Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar (şofbenler)                            | 108.981 | 113.346 | 4,0   | <b>0,7</b> |
| <b>8450</b> | Çamaşır yıkama makineleri                                                                | 90.983  | 111.543 | 22,6  | <b>0,7</b> |
| <b>4009</b> | Vulkanize edilmiş kauçuktan boru ve hortumlar ve donanımları                             | 91.871  | 107.239 | 16,7  | <b>0,7</b> |
| <b>3907</b> | Poliasetaller, diğer polietiler, epoksit-alkid reçineler vb (ilk şekilde)                | 84.526  | 104.280 | 23,4  | <b>0,6</b> |
| <b>8403</b> | Buhar kazanları dışında kalan merkezi ısıtma kazanları                                   | 93.890  | 101.262 | 7,9   | <b>0,6</b> |
| <b>7306</b> | Demir/çelikten diğer tüpler, borular, içi boş profiller                                  | 78.468  | 100.335 | 27,9  | <b>0,6</b> |
| <b>6106</b> | Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz (örme)                                   | 105.559 | 98.564  | -6,6  | <b>0,6</b> |
| <b>3920</b> | Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar                                       | 93.230  | 97.790  | 4,9   | <b>0,6</b> |
| <b>9403</b> | Diğer mobilyalar vb. aksam, parçaları                                                    | 85.682  | 96.782  | 13,0  | <b>0,6</b> |
| <b>8481</b> | Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil                          | 82.682  | 92.475  | 11,8  | <b>0,6</b> |
| <b>5702</b> | Dokunmuş halılar, yer kaplamaları (kilim, sumak, karaman vb.)                            | 102.550 | 92.224  | -10,1 | <b>0,6</b> |
| <b>0809</b> | Kayısı, kiraz, şeftali, erik ve çakal eriği (taze)                                       | 91.607  | 92.197  | 0,6   | <b>0,6</b> |

**Kaynak: Ticaret Bakanlığı ([www.ticaret.gov.tr](http://www.ticaret.gov.tr))**

Diğer taraftan Almanya'dan ithalatımız %98 oranında sanayi mamullerinden, %2 oranında ise tarım ve gıda ürünlerinden oluşmaktadır.

**Tablo 7. Türkiye'nin Almanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1000 \$)**

| GTİP NO     | GTİP TANIMI                                                                   | 2017              | 2018              | 2017-2018 Değişim % | 2018 Pay %    |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|---------------------|---------------|
|             | <b>Genel Toplam</b>                                                           | <b>21.301.869</b> | <b>20.407.162</b> | <b>-4.2</b>         | <b>100,00</b> |
| <b>8703</b> | Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları                                   | 2.961.078         | 2.047.182         | -30.9               | <b>10,0</b>   |
| <b>8708</b> | Kara taşıtları için aksam, parçaları                                          | 1.228.469         | 1.306.213         | 6.3                 | <b>6,4</b>    |
| <b>7108</b> | Altın (ham, yarı işlenmiş, pudra halinde)                                     | 393.306           | 663.920           | 68.8                | <b>3,3</b>    |
| <b>8408</b> | Dizel, yarı dizel motorlar (hava basıncı ile ateşlenen, pistonlu)             | 361.301           | 529.895           | 46.7                | <b>2,6</b>    |
| <b>3004</b> | Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)      | 496.439           | 508.465           | 2.4                 | <b>2,5</b>    |
| <b>7326</b> | Demir/çelikten diğer eşya                                                     | 155.979           | 385.345           | 147.0               | <b>1,9</b>    |
| <b>8409</b> | İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları                            | 326.337           | 308.158           | -5.6                | <b>1,5</b>    |
| <b>3002</b> | İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler                          | 226.012           | 267.848           | 18.5                | <b>1,3</b>    |
| <b>8704</b> | Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar                                         | 371.762           | 240.944           | -35.2               | <b>1,2</b>    |
| <b>7204</b> | Demir/çelik döküntü ve hurdaları, bunların külçeleri                          | 166.106           | 238.252           | 43.4                | <b>1,2</b>    |
| <b>3907</b> | Poliasetaller, diğer polietilerler, epoksit-alkid reçineler vb. (ilk şekilde) | 222.777           | 223.000           | 0.1                 | <b>1,1</b>    |
| <b>8479</b> | Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar                                   | 303.620           | 217.747           | -28.3               | <b>1,1</b>    |
| <b>8536</b> | Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı                       | 197.911           | 189.493           | -4.3                | <b>0,9</b>    |
| <b>3824</b> | Kimya ve bağlı sanayide kullanılan kimyasal ürünler                           | 190.843           | 187.170           | -1.9                | <b>0,9</b>    |
| <b>8421</b> | Santrifüjle çalışan kurutma, filtre, arıtma cihazları                         | 208.931           | 185.498           | -11.2               | <b>0,9</b>    |
| <b>8481</b> | Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil               | 193.271           | 179.288           | -7.2                | <b>0,9</b>    |

|             |                                                                      |         |         |         |            |
|-------------|----------------------------------------------------------------------|---------|---------|---------|------------|
| <b>8502</b> | Elektrojen grupları, rotatif elektrik konvertisörleri                | 219.508 | 179.091 | -18.4   | <b>0,9</b> |
| <b>8483</b> | Transmisyon milleri, kranklar, yatak kovanları, dişliler, çarklar    | 198.841 | 169.123 | -14.9   | <b>0,8</b> |
| <b>8413</b> | Sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri                             | 160.645 | 162.395 | 1.1     | <b>0,8</b> |
| <b>3920</b> | Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar                   | 162.680 | 159.436 | -2.0    | <b>0,8</b> |
| <b>8414</b> | Hava-vakum pompası, hava/gaz kompresörü, vantilatör, aspiratör       | 173.035 | 157.299 | -9.1    | <b>0,8</b> |
| <b>8541</b> | Diotlar, transistörler vb.yarı iletkenler, piezo elektrik kristaller | 324.108 | 153.030 | -52.8   | <b>0,7</b> |
| <b>8445</b> | Lifleri hazırlayan, iplik üreten-hazırlayan makineler                | 134.575 | 151.877 | 12.9    | <b>0,7</b> |
| <b>7606</b> | Alüminyum sac, levha ve şeritler, kalınlık>0, 2mm                    | 153.698 | 147.909 | -3.8    | <b>0,7</b> |
| <b>8802</b> | Diğer hava taşıtları, uzay araçları                                  | 5.009   | 140.462 | 2,704.2 | <b>0,7</b> |
| <b>7225</b> | Alaşımli çeliklerden yassı hadde mamulü (genişlik 600mm.den çok)     | 96.984  | 135.105 | 39.3    | <b>0,7</b> |
| <b>8422</b> | Yıkama, temizleme, kurutma, doldurma vb. işler için makine, cihaz    | 159.235 | 133.579 | -16.1   | <b>0,7</b> |
| <b>9031</b> | Diğer ölçme, kontrol alet ve cihazları, profil projektörleri         | 137.831 | 132.686 | -3.7    | <b>0,7</b> |
| <b>8537</b> | Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, mücehhez tablolar               | 128.003 | 130.251 | 1.8     | <b>0,6</b> |
| <b>8477</b> | Kauçuk, plastik eşya imal ve işleme makine ve cihazları              | 122.500 | 130.119 | 6.2     | <b>0,6</b> |
| <b>8411</b> | Turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri                   | 139.498 | 122.837 | -11.9   | <b>0,6</b> |
| <b>9032</b> | Otomatik kontrol ve ayar alet ve cihazları                           | 133.064 | 120.544 | -9.4    | <b>0,6</b> |
| <b>9018</b> | Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları               | 151.390 | 119.069 | -21.3   | <b>0,6</b> |
| <b>8716</b> | Taşıtlar için römorklar, yarı römorklar vb. ile aksam-parçaları      | 107.380 | 112.744 | 5.0     | <b>0,6</b> |



|      |                                                                    |         |         |       |     |
|------|--------------------------------------------------------------------|---------|---------|-------|-----|
| 8428 | Kaldırma, istifleme, yükleme, boşaltma makine ve cihazları         | 143.949 | 110.423 | -23.3 | 0,5 |
| 4811 | Kağıt/karton, selüloz vatka ve selüloz liften tabakalar            | 116.461 | 109.393 | -6.1  | 0,5 |
| 7305 | Demir/çelikten diğer tüp ve borular-kaynaklı vb.-çapı>406, 4mm     | 11.625  | 103.000 | 786.0 | 0,5 |
| 8419 | Isı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazlar        | 127.649 | 102.832 | -19.4 | 0,5 |
| 3926 | Plastikten diğer eşya                                              | 103.852 | 102.365 | -1.4  | 0,5 |
| 7318 | Demir/çelikten cıvata, somun, tavan halkası, vida, perçin, pim vb. | 115.751 | 101.566 | -12.3 | 0,5 |

Kaynak: Ticaret Bakanlığı ([www.ticaret.gov.tr](http://www.ticaret.gov.tr))

## İki Ülke Arasındaki Anlaşma ve Protokoller

| Anlaşma ve Protokoller                                  | İmza Tarihi   |
|---------------------------------------------------------|---------------|
| Ticaret ve Ödeme Anlaşması                              | 16.2.1952     |
| Yatırımların Teşviki ve Korunması Anlaşması             | 20.6.1962     |
| Teknik İşbirliği Anlaşması                              | 16.6.1970     |
| KEK II. Dönem Toplantısı                                | 12/13.12.1984 |
| Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması              | 16.4.1985     |
| Çevre Korunması Alanında İşbirliği Anlaşması            | 5.10.1992     |
| İşbirliği Konseyi XI. Dönem Toplantısı, Ortak Protokolü | 11.03.200     |

## Türkiye-Almanya Yatırım İlişkileri

Özellikle 1980 yılından sonra Alman yatırımcılarının ülkemize ilgisi büyük ölçüde artmıştır. Nitekim 1980 yılına kadar ülkemizde sadece 24 Federal Alman firması faaliyet gösterirken, bu rakam 2017 yılında 7151 adete ulaşmıştır.

2002-2008 yılları arasında Türkiye’de gerçekleşen 62,5 milyar dolarlık toplam yabancı doğrudan yatırım girişimlerinin 3,2 milyar doları Alman kaynaklıdır. 2009 yılında Almanya kaynaklı doğrudan yabancı yatırım girişi 1,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2010 yılında Almanya’dan Türkiye’ye 592 milyon dolar, 2011 yılında 605 milyon dolar, 2012 yılında 532 milyon dolar, 2013 yılında 1,9 milyar dolarlık yatırım girişi olmuştur. 2014 yılında ise 693 milyon dolarlık yatırım gerçekleşmiştir. 2015 ve 2016 yıllarında sırasıyla 355 ve 440 milyon dolarlık yatırım gerçekleşmiştir. Bu rakam 2017’de % 40 kadar azalışla 295 milyon olarak gerçekleşmiştir (TC Merkez Bankası).

Türkiye’den Almanya’ya 2011 yılında 93 milyon dolar, 2012 yılında 61 milyon dolar, 2013 yılında 253 milyon dolar, 2014 yılında 178 milyon dolar, 2015 yılında 250 milyon dolar, 2016 yılında ilk 119 milyon dolarlık yatırım gerçekleşmiştir. 2017 yılında gerçekleşen

yatırım miktarı ise bir önceki yıla göre % 78 artarak 212 milyon dolar olmuştur (TC Merkez Bankası).

Türkiye’de faaliyette bulunan Alman menşeli firmaların sektörel dağılımına bakıldığında, hizmetler ve imalat sanayinin yatırımda en fazla tercih edilen sektörler olduğu görülmektedir. İmalat sanayinde gıda, hazır giyim, kimyasal ürünler, elektrik-elektronik, makine imalat, taşıt araçları imalat ve taşıt araçları yan sanayi ön plana çıkmaktadır. Hizmetler sektöründe ise Alman yatırımcıların ticaret, turizm, haberleşme, bankacılık ve yatırım finansmanı gibi alt sektörlerde yoğunlaştıkları görülmektedir.

Diğer taraftan 1960’lı yıllarda Almanya’ya “misafir işçi” olarak giden Türk vatandaşları, özellikle 1980’li yıllardan itibaren girişimciliğe yönelerek kendi iş yerlerini kurmuş ve işveren konumuna gelmişlerdir.

Türkiye Avrupa Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı (TAVAK) tarafından 2016 yılı için yapılan araştırmaya göre, Almanya’da 77 bin 200 Türkiye kökenli girişimci bulunmakta olup, bu işverenler Almanya ekonomisi için yadsınamayacak bir gelir ve istihdam sağlamaktadırlar. Almanya’da yaşayan Türklerin yıllık gelirlerinin yaklaşık 18,4 milyar Euro olduğu, bunun 16,6 milyar Euro’sunun harcamalar için kullanıldığı, yaklaşık 1,8 milyar Euro’sunun ise tasarruf edilebildiği de adı geçen raporda yer almaktadır.

Almanya’daki Türk kökenli işveren girişimci sayısında görülen sürekli artış eğilimi dikkate alındığında yakın bir gelecekte firma sayısının 160 bini bulacağı, bu işletmelerde yaklaşık 720 bin kişiye iş imkanı sağlanacağı, yatırım hacminin 15 milyar Avro’ya ulaşacağı ve firmaların yıllık toplam cirolarının 66 milyar avro civarında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir .

## **Fuar Katılımları**

<https://www.ticaret.gov.tr/ihracat/fuarlar>

## 4. ALMANYA'NIN YAŞ MEYVE SEBZE SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

**Tablo 8. Türkiye'nin Almanya'ya Yaş Meyve Sebze İhracatı**

|                     | 2017               | 2018               | DEĞİŞİM    |
|---------------------|--------------------|--------------------|------------|
| ÜRÜN GRUBU          | FOB USD            | FOB USD            | FOB USD    |
| KİRAZ.VİŞNE         | 84.038.902         | 84.407.027         | 0,4%       |
| BİBER               | 30.727.018         | 31.503.670         | 3%         |
| NAR                 | 13.671.658         | 15.950.549         | 17%        |
| İNCİR               | 15.734.569         | 15.345.137         | -2%        |
| ÜZÜM                | 10.219.486         | 7.708.287          | -25%       |
| DOMATES             | 9.207.789          | 5.868.526          | -36%       |
| KAYISI              | 5.127.817          | 5.558.331          | 8%         |
| LİMON               | 3.113.133          | 4.194.372          | 35%        |
| HIYAR.KORNİŞON      | 2.489.772          | 3.988.280          | 60%        |
| PATLICAN            | 3.302.365          | 3.512.350          | 6%         |
| AYVA                | 2.478.766          | 2.798.021          | 13%        |
| KABAK               | 2.519.837          | 2.582.096          | 2%         |
| GREYFURT            | 2.906.635          | 2.522.522          | -13%       |
| MANDARİN            | 1.414.795          | 1.823.038          | 29%        |
| ÇAY                 | 6.545.794          | 1.595.752          | -76%       |
| KARPUZ              | 713.146            | 1.582.106          | 122%       |
| KAVUN               | 1.062.159          | 1.552.837          | 46%        |
| ERİK                | 2.192.067          | 1.547.226          | -29%       |
| HURMA               | 1.380.820          | 1.299.891          | -6%        |
| DİĞER SEBZELER      | 1.397.322          | 1.292.870          | -7%        |
| PORTAKAL            | 847.715            | 1.256.380          | 48%        |
| ARMUT               | 588.725            | 1.028.244          | 75%        |
| MANTAR              | 410.707            | 1.013.339          | 147%       |
| LAHANA              | 941.453            | 989.304            | 5%         |
| KESTANE             | 1.415.797          | 948.878            | -33%       |
| ŞEFTALİ             | 311.559            | 665.679            | 114%       |
| DİĞER TAZE MEYVELER | 249.822            | 431.203            | 73%        |
| FASULYE             | 441.871            | 403.408            | -9%        |
| MARUL.HİNDİBA       | 315.839            | 267.365            | -15%       |
| HAVUÇ.TURP          | 232.084            | 261.379            | 13%        |
| DİĞER BAKLAGİLLER   | 213.128            | 227.920            | 7%         |
| PIRASA              | 885.268            | 201.848            | -77%       |
| ELMA                | 21.757             | 129.128            | 493%       |
| ISPANAK             | 125.841            | 57.764             | -54%       |
| ÇİLEK               | 0                  | 21.219             |            |
| SARMISAK            | 15.848             | 14.202             | -10%       |
| MAYDANOZ            | 159.994            | 7.028              | -96%       |
| SOĞAN.ŞALOT         | 15.723             | 3.426              | -78%       |
| BEZELYE             | 0                  | 2.551              |            |
| KARNABAHAAR         | 29.206             | 819                | -97%       |
| <b>GENEL TOPLAM</b> | <b>207.466.186</b> | <b>204.563.972</b> | <b>-1%</b> |

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri (<http://www.uib.org.tr>)

**2017 yılında Türkiye Yaş Meyve Sebze Sektörünün Almanya'ya ihracatı, 207,4 milyon dolar, 2018 yılında %-1 düşüşle 204,5 milyon dolar, olarak gerçekleşmiştir. Almanya, sektörün 2018 yılında en çok ihracat yaptığı 3. pazardır.**

**Tablo 9. UYMSİB'nin Almanya'ya Yaş Meyve Sebze İhracatı**

|                          | 2017              | 2018              | DEĞİŞİM    |
|--------------------------|-------------------|-------------------|------------|
| ÜRÜN GRUBU               | FOB USD           | FOB USD           | FOB USD    |
| KİRAZ.VİŞNE              | 16.744.651        | 26.729.476        | 60%        |
| SİYAH ZEYTİN             | 20.073.074        | 21.909.754        | 9%         |
| İNCİR                    | 4.074.305         | 5.362.776         | 32%        |
| BİBER                    | 1.973.936         | 3.071.708         | 56%        |
| NAR                      | 1.501.539         | 2.562.485         | 71%        |
| YEŞİL ZEYTİN             | 1.940.499         | 2.527.517         | 30%        |
| AYVA                     | 413.720           | 524.596           | 27%        |
| KAYISI                   | 634.477           | 500.799           | -21%       |
| PATLICAN                 | 267.473           | 376.669           | 41%        |
| ARMUT                    | 105.756           | 344.488           | 226%       |
| DOMATES                  | 286.088           | 279.892           | -2%        |
| KABAK                    | 176.431           | 273.057           | 55%        |
| HIYAR.KORNİŞON           | 156.155           | 213.621           | 37%        |
| KESTANE                  | 465.493           | 195.588           | -58%       |
| KAVUN                    | 98.859            | 182.451           | 85%        |
| PIRASA                   | 463.703           | 145.622           | -69%       |
| ŞEFTALİ                  | 24.596            | 143.116           | 482%       |
| LAHANA                   | 94.337            | 127.275           | 35%        |
| MANDARİN                 | 31.498            | 84.184            | 167%       |
| ÜZÜM                     | 921               | 82.155            | 8.824%     |
| ERİK                     | 67.756            | 61.853            | -9%        |
| ELMA                     | 11.877            | 49.040            | 313%       |
| HAVUÇ.TURP               | 28.487            | 43.378            | 52%        |
| LİMON                    | 17.941            | 40.755            | 127%       |
| FASULYE                  | 38.311            | 39.981            | 4%         |
| KARPUZ                   | 70.121            | 38.948            | -44%       |
| KURU KAYISI              | 0                 | 32.088            |            |
| DİĞER TAZE MEYVELER      | 25.098            | 20.210            | -19%       |
| UÇUCU YAĞLAR.KOZMETİKLER | 0                 | 17.638            |            |
| DİĞER BAKLAGİLLER        | 33.080            | 16.226            | -51%       |
| PORTAKAL                 | 0                 | 7.926             |            |
| DİĞER SEBZELER           | 27.527            | 6.608             | -76%       |
| GREYFURT                 | 31.810            | 5.868             | -82%       |
| ISPANAK                  | 1.593             | 2.277             | 43%        |
| ÇAY                      | 0                 | 2.231             |            |
| MARUL.HİNDİBA            | 806               | 0                 | -100%      |
| MAYDANOZ                 | 2.958             | 0                 | -100%      |
| <b>GENEL TOPLAM</b>      | <b>49.884.876</b> | <b>66.022.257</b> | <b>32%</b> |

*Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri (<http://www.uib.org.tr>)*

**UYMSİB'nin Almanya'ya ihracatı 2017 yılında 49,8 milyon dolar, 2018 %32 artışla 66 milyon dolar** olarak gerçekleşmiştir. Almanya, UYMSİB 2018 yılı ihracatında değer bazında sıralamaya göre 1. sırada yer almaktadır (Tablo 9).

**Tablo 10. Almanya'nın Ürün Grubu Bazında Başlıca Yaş Meyve Sebze İthalatı (1000 USD) (İlk 15 Ürün)**

|       |                                                | 2016              | 2017              | 2018              |
|-------|------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| GTİP  | ÜRÜN AÇIKLAMASI                                | 1000 USD          | 1000 USD          | 1000 USD          |
|       | <b>GENEL TOPLAM</b>                            | <b>13.688.680</b> | <b>14.780.010</b> | <b>15.513.627</b> |
| 70200 | Domates (taze veya soğutulmuş)                 | 1.296.246         | 1.466.932         | 1.466.406         |
| 80390 | Muz (Plantain Hariç); Taze Veya Kurutulmuş     | 990.029           | 1.013.434         | 939.423           |
| 70960 | Biberler- Capsicum veya Pimenta cinsi meyveler | 808.792           | 833.468           | 829.302           |
| 80610 | Taze Üzümler                                   | 675.424           | 713.682           | 745.568           |
| 80810 | Taze Elma                                      | 503.940           | 661.026           | 718.719           |
| 70700 | Hıyarlar ve Kornişonlar                        | 525.376           | 552.975           | 638.374           |
| 80212 | Kabuksuz Badem                                 | 634.632           | 597.284           | 619.467           |
| 80132 | Kabuksuz Kaju Cevizi                           | 405.167           | 545.164           | 494.174           |
| 80510 | Portakal (Taze veya Kurutulmuş)                | 386.354           | 389.975           | 424.514           |
| 80222 | Kabuksuz Fındık                                | 554.887           | 495.425           | 424.062           |
| 80930 | Şeftali (nektarın dahil) (taze)                | 359.618           | 365.975           | 398.244           |
| 80550 | Limon ve tatlı limon (taze/kurutulmuş)         | 318.327           | 306.399           | 367.525           |
| 80232 | Ceviz (kabuksuz)                               | 226.879           | 278.787           | 343.989           |
| 80711 | Taze Karpuz                                    | 209.973           | 224.334           | 335.391           |
| 80440 | Taze veya Kurutulmuş Avokado                   | 203.410           | 269.794           | 317.810           |

Kaynak: Trademap ([www.trademap.org](http://www.trademap.org))

Trademap verilerine göre, Almanya'nın 6'lı GTİP bazında Toplam Yaş Meyve Sebze ithalatı 2016 yılında 13,6 milyar dolar, 2017 yılında 14,7 milyar dolar olarak gerçekleşirken, 2018 yılında 15,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir (Tablo 10).

**Tablo 11. Almanya'nın Ülke Bazında Başlıca Yaş Meyve Sebze İthalatı (1000 USD) (İlk 30 Ülke)**

|                           | 2016              | 2017              | 2018              |
|---------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| ÜLKELER                   | 1000 USD          | 1000 USD          | 1000 USD          |
| <b>Dünya</b>              | <b>13.688.680</b> | <b>14.780.010</b> | <b>15.513.627</b> |
| İspanya                   | 3.632.566         | 3.882.269         | 4.128.159         |
| Hollanda                  | 2.151.906         | 2.308.269         | 2.502.177         |
| İtalya                    | 1.608.243         | 1.740.443         | 1.669.837         |
| ABD                       | 817.210           | 871.715           | 940.764           |
| <b>Türkiye</b>            | <b>597.371</b>    | <b>559.372</b>    | <b>537.349</b>    |
| Kosta Rika                | 354.571           | 339.551           | 389.958           |
| Güney Afrika              | 271.061           | 297.819           | 384.301           |
| Fransa                    | 362.996           | 392.298           | 341.184           |
| Şili                      | 207.931           | 292.316           | 331.774           |
| Peru                      | 202.004           | 244.519           | 313.819           |
| Kolombiya                 | 299.155           | 374.108           | 296.952           |
| Vietnam                   | 209.727           | 289.895           | 275.270           |
| Ekvador                   | 283.882           | 264.221           | 268.718           |
| Belçika                   | 240.883           | 265.731           | 254.027           |
| Hindistan                 | 213.311           | 277.129           | 244.828           |
| Polonya                   | 188.654           | 216.997           | 231.527           |
| Fas                       | 163.677           | 193.104           | 228.215           |
| Brezilya                  | 169.700           | 177.983           | 215.131           |
| Yeni Zelanda              | 142.676           | 158.213           | 192.473           |
| İran, İslam Cumhuriyeti   | 67.387            | 102.956           | 145.631           |
| Yunanistan                | 142.660           | 139.754           | 140.381           |
| Çin                       | 118.753           | 117.011           | 134.450           |
| Mısır                     | 112.395           | 109.336           | 115.396           |
| İsrail                    | 76.037            | 100.726           | 100.972           |
| Portekiz                  | 69.333            | 82.042            | 98.721            |
| Meksika                   | 47.772            | 55.520            | 68.141            |
| Avusturya                 | 53.836            | 48.111            | 65.059            |
| Dominik Cumhuriyeti       | 63.183            | 65.156            | 62.654            |
| Arjantin                  | 54.702            | 31.972            | 55.310            |
| Bolivya, Çokuluslu Devlet | 55.882            | 51.670            | 55.021            |

Kaynak: Trademap ([www.trademap.org](http://www.trademap.org))

Almanya'nın ***Yaş Meyve Sebze ithalatı yaptığı ülkeler sıralamasında Türkiye 5. sırada yer almaktadır (Tablo 11).***

## 5. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

### *Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler*

Alman iş kültürü, esnekliği çok az olan, sıkı kurallardan oluşmaktadır. Dakiklik, hem iş hayatında hem sosyal hayatta son derece önem verilen bir konudur. İş yaşamının odak noktasını, nesnel/objektif olgular ve görevler oluşturmaktadır.

İşadamları yanlarında bol miktarda kartvizit götürmelidir, çünkü Almanlar kartvizit değiştirmekten çok hoşlanmaktadır. Kartvizitte pozisyon ve konum mutlaka belirtilmelidir. Üniversite derecesi veya sahip olunan bazı özelliklerin de belirtilmesinde fayda vardır. Eğer çalışılan kuruluşun bilinen bir saygınlığı varsa, şirketin kuruluş tarihinin de yazılması uygun olur.

İlk toplantı genellikle ofiste yapılmaktadır. Alman işadamları bu toplantıda firmayı, ürünü ve teklifin değerlendirmesini yapacaktır. Toplantılarda en kıdemli katılımcının hareketlerinin takip edilmesi uygun olacaktır. Nasıl giyinmiş, nasıl hareket ediyor, nasıl oturuyor gibi. Bütün bu davranış biçimlerine uygun olarak davranış biçimi belirlenmelidir. Alman tarafı toplantıya çok iyi hazırlanmış olarak gelecektir. Aynı davranış biçimini de karşı taraftan bekleyecektir.

İş hayatlarında duygu ve hislere asla yer verilmemektedir. Ayrıca yeni fikir ve kavramlara da pek açık değildirler. Aynı organizasyon içinde bile bilginin serbestçe dolaşması uygun görülmemektedir. Alman iş insanı farklı bir şey yapmak konusunda isteksizdir. Toplantılara çok iyi organize olmuş, mantıklı ve dikkatlice planlama yaparak katılınması gerekmektedir. Çok miktarda veri, argüman ve teklifin destekleyici kanıtları ile birlikte götürülmesinde fayda vardır. Herhangi bir konuda yapılacak olan bir abartma tolere edilmemektedir.

Tanıtım malzemesi hazırlığında bulunuluyorsa, Alman işadamlarının parlak reklamlardan, gösterilerden ve hatırlanabilir sloganlardan olumsuz etkilendiklerini unutmamak gerekir. Alman pazarı için hazırlanacak olan broşürlerde ciddi bir renk tonunun olmasına özen gösterilmelidir. Ayrıca uzun detayları da içermesinde de fayda vardır. Ürün ve hizmetler ile ilgili eksiklikleri doğrudan söyleyeceklerdir. Böyle bir durumda en doğru davranış eksikliklerden dolayı özür dileyerek, en kısa zamanda tamamlanacağını bildirilmesidir.

Kendiliğinden olan hareketler ve esnek davranış biçimleri Alman iş kültüründe yadırganmaktadır. Beyin fırtınası, risk alma ve meydan okuma gibi davranış biçimleri kabul edilmemektedir. Almanlar eleştirilme konusunda çok hassastırlar, bu yüzden onları utandıracak hareketlerden kaçınılmalıdır. Ayrıca toplantılara resmi bir hava vermekten de son derece memnun olurlar. Özel konularla ilgili konuşmaktan pek hoşlanmazlar. Her konuda mantık dahilinde hareket etmektedirler. Kolay kolay hiçbir konuda taviz vermemektedirler. Saldırgan bir davranış içine girmemeye özen gösterilmelidir.

İş toplantıları aşırı derecede ciddiyetle yürütülmektedir. Şaka ve ciddiyetsiz davranışlarda bulunulmamasında fayda vardır. Toplantılarda başkalarının sözü asla kesilmemelidir. Toplantılarla ilgili uzun vadeli planlamalar yapılmalı, kısa, ani ve



kendiliğinden oluşan hareketlerden kaçınılmalıdır. Bir toplantı yerinde nereye oturulacağı belirtilene kadar beklemek doğru bir davranış olacaktır.

Alman kültüründe karar verme süreci yavaş sürmektedir, teklifler ciddi bir şekilde incelenmektedir. İlk görüşmelerde birçok kişi ile muhatap olmak zorunda kalınabilir, ancak karar verme sürecinde hiyerarşinin en üst kısmında bulunan kişi son kararı verecektir.

Kontratlar çok ciddi bir biçimde hazırlanmaktadır. Kabul edilen her madde garanti altına alınmaktadır. Ayrıca aynı şekilde kontrat içinde kabul edilen her maddenin yerine getirilmesi beklenmektedir. Alman kültüründe alınan her kural büyük bir ciddiyetle takip edildiğinden, uyulmayan konularda kınanma ile karşı karşıya kalınabilir. Bu yüzden Alman toplumunu şekillendiren kurallara karşı duyarlı ve saygılı olunmasında fayda vardır. Almanlar kararlarını toplantı sırasında verirler, ancak yine de emniyetli bir şekilde davranırlar. Karar bir kez verildikten sonra değişiklikler kolay olmamaktadır.

Öğle yemeği 12.00-13.00 saatleri arasında alınmakta ve iş görüşmeleri için en uygun zaman dilimi olarak düşünülmektedir. Alman iş ortağıyla nasıl bir ilişki içinde olduğuna bağlı olsa da, genellikle işe yönelik kararlar yemek zamanlarında alınmamaktadır. Ayrıca yemek esnasında da iş ile ilgili konuyu Alman ortağın açması beklenmelidir. "Hofbrau" İngiliz barlarının Alman karşılığıdır. Dışarıda ve içeride oturma yeri olan bu barlar genellikle öğlen saatlerinde açılmaktadır. Bu tür yerler iş görüşmeleri sonrası sosyal aktivitelerin devam ettirileceği uygun mekanlar olarak düşünülebilir.

Alman iş kültüründe zamanında bulunmanın önemini asla unutulmamalıdır. 2 veya 3 dakikalık bir gecikme bile kabalık olarak addedilecektir. Randevular önceden ayarlanmalıdır. Elektronik posta ile alınacak bir randevu için en az bir ay, telefonla alınacak bir randevunun ise en az bir veya iki hafta öncesinden alınmasında fayda vardır. Randevuya gecikilecekse, mutlaka önceden aranmasında fayda vardır. İlaveten uygun sebebin de hazırlanması gerekebilir.

Görüşmeler için en uygun zaman dilimi öğleden önce 11.00-13.00 arası olurken, öğleden sonra ise 15.00-17.00 arasındadır. Randevuların Cuma öğleden sonrasına ayarlanmamasına özen gösterilmelidir, çünkü bazı ofisler Cuma günleri 14.00 veya 15.00den sonra kapanabilir. Randevuların saatinin ve yerinin gereksiz bir şekilde değiştirilmesi kabul görmemektedir.

İlk isimler aile üyelerine aittir. İlaveten Alman iş kültüründe yıllarca birlikte çalışılıp da birbirlerinin ilk isimlerini bilmeyen kişilere rastlamak mümkündür. Profesyonel unvanları olmayan kişilere soyadlarının önüne aşağıda verilen unvanları kullanarak hitap edebilirsiniz. Mr. = "Herr" Mrs. (or Ms.) = "Frau". Dr. Martin Meyer yerine "Herr Doctor Meyer" diye de hitap edilebilmektedir.

Almanya'da bulunulan mevsime uygun giyinilmesi tavsiye edilmektedir. Örneğin yazın çok sıcak, kışın ise aşırı derecede soğuk ve rüzgarlı olabilir. Erkek veya kadın giyiminde resmiyet geçerlidir. Erkekler için koyu renk takım ve kravat, bayanlar için de uygun bluz tercih edilmelidir. Alman iş kültüründe giyim oldukça sade bir tutum içindedir. Koyu takımlar, yumuşak renkli kravatlar ve beyaz gömlek normal kıyafetlerdir. İş kıyafetleri içerisinde haki renkli ve resmi olmayan kıyafetler makbul değildir. Bayanlar için de koyu



takım elbise ve beyaz bluzlar normal kıyafetler arasında kabul edilmektedir. Pantolonlu takımlar Alman iş kültüründe yeni kabul görmeye başlamıştır. Ayrıca bayanların çok süslü mücevher takması da hoş karşılanmamaktadır. Havalarda çok sıcak olsa bile, kravat ve takımlarını giymeye devam etmektedirler.

### ***Pasaport ve Vize İşlemleri***

Almanya diplomatik pasaport (kırmızı), üst düzey memurlar için düzenlenen pasaport (yeşil) ve hizmet pasaportu (gri) hamili Türk vatandaşlarına 90 günü geçmemek kaydıyla vize uygulamamaktadır. Bunun dışında Türkiye'den Almanya'ya seyahatlerde turist pasaportları (lacivert) için vize alma zorunluluğu vardır. Vize başvuruları Almanya'nın Türkiye'deki Başkonsolosluklarına yapılmakta, ayrıca iş gezilerinde davet mektubu talep edilmektedir.

Almanya'ya vize başvurusu için randevu sistemi uygulanmakta olup detaylı bilgiler, başvuru için gerekli belgeler ve vize ücretleri için Almanya Federal Cumhuriyeti Büyükelçiliğinin (<http://www.ankara.diplo.de/Vertretung/ankara/tr/Startseite.html>) adresli web sitesinden bilgi alınması mümkündür.

### ***Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri***

Almanya'da resmi kuruluşlarda mesai saatleri, genelde, hafta içi her gün sabah 08.00den akşam 16.00ya kadardır. Endüstriyel işletmelerin büyük bölümünde ilki 06.00-14.00 saatleri arası ve ikinci ise 14.00-22.00 saatleri arası olmak üzere çift vardiyalı sistem uygulanmaktadır. Bazı büyük işletmelerde üç vardiyalı sistem de uygulanmaktadır (22.00-06.00)

Almanya'da mesai günleri Pazartesi-Cuma arası olmak üzere beş gündür. Çalışma saatleri ise, özellikle kamu kuruluşlarında değişmekte olup, hizmet binalarının giriş kapılarında, el kitaplarında, internet sayfalarında vb. hatırlatılmaktadır. Özel sektörün erken saatte işe başladığı (genellikle sabah 07.00-08.00) ve akşam saat 17.00 civarında mesainin sona erdirildiği görülmektedir.

Almanya'daki tatil günleri için feiertage.net internet sayfasına başvurulabilir.

### ***Kullanılan Lisan***

Ülkenin resmi dili Almancadır. Ancak, iş çevrelerinde İngilizce ve Fransızca yaygın kullanım alanı bulmaktadır.

## ***Ulaşım***

Türkiye'nin belli başlı merkezlerinden Almanya'ya Türk Hava Yolları (THY) ile Alman Lufthansa Hava Yollarının günlük direkt seferleri bulunmaktadır. THY'nin Lufthansa'ya ortak girişimi olan Sun Express havayolu Almanya'nın başlıca şehirlerinden Türkiye'nin Akdeniz ve Ege'deki turistik bölgelerine tarifeli seferler düzenlemektedir. Ayrıca Pegasus, Öger Türk Tur, Germanwings gibi şirketler de Almanya-Türkiye arasında tarifeli seferler düzenlemektedirler. Almanya'da faaliyet gösteren bazı THY Bürolarının adresleri aşağıdadır:

Turkish Airlines-Berlin

Budapesterstr.28-30, 10787 Berlin

Tel: 0049-30-2624034

Turkish Airlines – Frankfurt

Baseler Str.35-37, 60329 Frankfurt Main

Tel: 0049-69-273 00 720- 21-22-23-24

Turkish Airlines - Düsseldorf

Graf Adolf Str.21, 40212 Düsseldorf

Tel: 0049-211-373 062

Turkish Airlines-Hamburg

Hermannstr. 46, 20095 Hamburg

Tel: 0049-40-325 80 511-13-14-15

## ***Yerel Saat***

GMT (Greenwich mean time)ın bir saat ilerisinde, yaz aylarında iki saat ileridedir. Almanya ulusal saati Türkiye saatinin bir saat gerisindedir.

## ***Barınma***

Almanya’da bulunulacak şehrin otellerinin aranmasında bir öneri olarak özellikle çok kapsamlı bilgilerin yer aldığı aşağıda iletişim bilgileri verilen Alman Otelciler Birliğinin ve ilgili yerel yönetimler tarafından hazırlanmış olan internet sitelerine girilmesinde yarar görülmektedir.

Alman Otelciler Birliği

(Tel: 0090-30-590 09 969 0, Faks: 590 09 969 9)

[www.hotels-deutschland.de](http://www.hotels-deutschland.de)

E-posta: [geschaeftsstelle@hotelverband.de](mailto:geschaeftsstelle@hotelverband.de))

Almanya’nın önde gelen şehirlerinin internet sitelerinin adresleri aşağıda verilmiştir.

Berlin için: [www.berlin-tourism.de](http://www.berlin-tourism.de)

Frankfurt için: [www.frankfurt-tourism.de](http://www.frankfurt-tourism.de)

Köln için: [www.köln-tourism.de](http://www.köln-tourism.de)

Hamburg için: [www.hamburg-tourism.de](http://www.hamburg-tourism.de)

Münih için: [www.münchen-tourism.de](http://www.münchen-tourism.de)

Leipzig için: [www.leipzig-tourism.de](http://www.leipzig-tourism.de)

## ***İklim***

Almanya ılıman bir iklime sahiptir.

Almanya’daki tüm şehirlerin hava durumuna ilişkin bilgiler Meteoroloji Kurumunun (Deutscher Wetterdienst) internet adresinden temin edilebilir <http://www.dwd.de> .

## KAYNAKLAR

1. Ticaret Bakanlığı ([www.ticaret.gov.tr](http://www.ticaret.gov.tr))
2. Uludağ İhracatçı Birlikleri ([www.uib.org.tr](http://www.uib.org.tr))
3. Trademap ([www.trademap.org](http://www.trademap.org))

**YASAL UYARI;** Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.